

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 214 1 Ὀκτωβρίου 2007

'Επιλογές εὐθύνης

Φ

ίλε ἄθεε, μετρώ, δίχως τόνο ἐχθρότητας, τίς ὑπαρξιακές σου ἀναταράξεις. Καί λογίζομαι, πώς ἡ πεισματική σου προσκόλλησις στήν ἄρνησις ἢ καί στήν πλήρη ἀπόρριψις τῆς θεϊκῆς σοφίας καί τῆς θεϊκῆς ἀγάπης δέν ἐκπορεύεται ἀπό ἀδιάσειστη βεβαιότητα, πώς ὁ κόσμος μας εἶναι τυχαῖο συμβάν καί ὁ λογικός ἄνθρωπος, ὁ εὐγενικός ἄρχοντας τῆς Δημιουργίας, στεγνή μετεξέλιξις τῆς ἄλογης κτίσις. Ὅσες φορές εἶχα τήν εὐκαιρία νά βρεθῶ, πρόσωπο πρὸς πρόσωπο, μέ συνοδοιπόρους καί συνυποστηρικτές τῶν ἄθεων θεωρημάτων σου, διέκρινα, πίσω ἀπό τό στημένο ὄγκο τῶν ἀναπόδεικτων ἐπιχειρημάτων τους, τήν ἀγωνία γιά τό μυστήριο τῆς ζωῆς καί τόν προβληματισμό τους γιά τή συμβατική ἢ τήν οὐσιαστική ἀξία τῆς ὑπαρξης.

Διαλέγοντας, ἀπό τό προσωπικό μου θησαύρισμα τῶν ἐμπειριῶν, θά φέρω, σέ κοινή κρίσις, μιά συνομιλία, πού εἶχα κάποτε μέ στρατευμένο ἄθεο, ἢ, σωσιότερα, μέ ἐπιλεγμένο καί θεσμικά δεσμευμένο ἐκπρόσωπο ἀθεϊστικῆς ἐξουσίας. Τό διάλογο δέν τόν ἄνοιξα ἐγώ. Ἡ ἐκκίνηση ἔγινε μέ δικό του κέντρισμα. Ὡστόσο, μόλις ξε-

κίνησε, κατέθεσε, μέ τόνο «στακάτο» τήν ὁμολογία, ὅτι «δέν πιστεύει στό Θεό». Συγγενεύοντας, ἴσως, μέ τά δικά σου ὄραματα, μοῦ δήλωσε, πώς πιστεύει, ἀποκλειστικά καί μόνο, στόν ἄνθρωπο. Στήν ὁμολογημένη ἀξία του. Στήν ἀπεριόριστη καί ἀδάμαστη ἱκανότητά του νά προωθεῖ, ὀλοένα καί βαθύτερα, τό ἐρευνητικό του δαιμόνιο. Τήν ἐπιστήμη του καί τήν τεχνολογία του. Καί στήν πλαστικότητα τοῦ μυαλοῦ του καί τῶν χεριῶν του, πού ἀναβαθμίζουν ἀδιάκοπα τά πολιτιστικά μοντέλα τῆς ἱστορίας.

Τόν ἄκουσα μέ προσοχή. Μέ διάθεση σεβασμοῦ στίς ἀπόψεις του. Ἄλλά καί μέ δυσπιστία στή διαλεκτική του. Μέ ἐντυπωσίασε τό γεγονός, ὅτι μιλοῦσε μέ θαυμασμό καί μέ ἔρωτα πρὸς τήν ἀνθρώπινη γνώση. Καί ὅτι, ἔκθαμβος, ἔσβηνε ἀπό τό λογισμό του καί ἀπό τή συνοχή τῶν ἐπιχειρημάτων του τό ἐνδεχόμενο, πίσω ἀπό τήν ὁμορφιά καί τήν ἁρμονία τῆς Δημιουργίας νά βρίσκεται ἡ πανσοφία καί ἡ παντοδυναμία τῆς ὑπερούσιας θεϊκῆς Φύσης. Γι' αὐτόν, ὁ σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ὁ ἐρευνητής ἄνθρωπος ἦταν ὁ μοναδικός μοχλός τῆς ζωῆς καί ὁ κυρίαρχος τῶν δυνάμεων τοῦ σύμπαντος.

Ξέροντας, πώς ἡ ἀθεΐα του συμπλεκόταν μέ τίς ἀντίστοιχες, σύγχρονες, κοινωνικοπολιτικές προδιαγραφές τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τοῦ ἔθεσα ἕνα ἐρώτημα: Στήν κορυφή τῆς κλίμακας τῶν ἀξιῶν τοποθετεῖτε τήν ἐξελιγμένη γνώση. Τό φωτισμένο ἐρευνητή. Τόν ἐπιδέξιο ἀρχιτέκτονα ἢ μηχανικό ἢ καλλιτέχνη. Ἐραγε, ἡ θεώρησή σας αὐτή σᾶς ὀδηγεῖ στήν ἀπόρριψη τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου, πού δέν ἀξιώθηκε νά γενεῖ τούς γλυκύτατους καρπούς τῆς πολὺπλευρης γνώσης; Ἐνας ἄνθρωπος ἀγράμματος, ἕνας ἄνθρωπος ἀνειδίκευτος, εἶναι γιά σᾶς περιττό βάρος; Θά ψηφίζατε τήν ἀπόρριψή του ἢ τήν ἐξόντωσή του;

Τόν εἶδα νά συρρικνώνεται. Νά περιστέλλει τόν ἐνθουσιασμό του. Καί νά στρέφεται σε μονοπάτια παρακαμπτήρια. Ἐκτιμῶ, σέ ἄμετρη κλίμακα, τή γνώση, μοῦ εἶπε. Ἄλλά, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά σοῦ προσθέσω καί τοῦτο. Σέ παράλληλη τροχιά μέ τή γνώση, ταξιδεύει στήν ἀνθρώπινη ἱστορία καί ἡ δύναμη. Ἡ δική μας, ἡ ἀνθρώπινη δύναμη, πού προσημειώνει καί οἰκοδομεῖ τήν ἱστορία. Πού ἐπιβάλλει τίς ἀξίες τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Καί πού πλάθει τά ἀμίμητα ἀριστουργήματα τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς. Ἡ δύναμη, πού ἀναβλύζει ἀπό τά «βύθια» τῆς ὑπαρξῆς μας καί μεταμορφώνεται σέ ἀπλό ἢ σέ πολὺπλοκο κατασκεῦασμα καί σέ ἠγετικό πρότυπο, εἶναι μιά δεύτερη ἔνδειξη,

πώς ο άνθρωπος είναι η μοναδική θεότητα, πού κρατάει στο χέρι του τό σκῆπτρο της υπέρτατης έξουσίας και πλέκει, μεθοδικά, τόν ιστό της ζωῆς του.

Στήν πρώτη του παύση, ἔκανα τή δική μου παρέμβαση. Προσκυνᾶτε τή δύναμη. Τήν κυρίαρχη δύναμη τοῦ μυαλοῦ και τήν ἀξιοθαύμαστη πλαστικότητα τῶν χειρῶν. Λησμονεῖτε, ὅμως, ὅτι ὑπάρχει και μία ὁμάδα ἀνθρώπων, ὄχι μικρή και ὄχι εὐκαταφρόνητη, πού διαθέτει ἐξαντλητικά μειωμένη δύναμη ἢ πού ἔχασε τή δύναμή της σέ κάποια φάση τοῦ ἐπίμοχθου βίου. Ὁ, ἐκ γενετῆς, ἀνήμερος ἄνθρωπος ἢ ὁ ἄρρωστος ἀδελφός μας, εἶναι μονάδες γιά ἀπόρριψη; Ὅλοι αὐτοί δέ διαθέτουν δύναμη και δέν εἶναι σέ θέση νά ἐπιβάλουν τίς ιδέες τους και τή θέλησή τους στίς μικρές ἢ τίς διογκωμένες κοινωνίες μας. Θά τούς ἀποβάλουμε ἀπό τόν κοινωνικό μας περίγυρο; Ἡ θά τούς παρατήσουμε νά τερματίσουν τήν περιπετειώδη ὁδοιπορία τους μέ τήν πίκρα και μέ τό κλάμα της ἐγκατάλειψης;

Στό σημείο αὐτό τοῦ ἔκανα και μία δεύτερη υπόμνηση. Φίλε, ἄθεε, Σφυλλομέτρησε τούς τόμους της ἀνθρώπινης ιστορίας μας. Ρίξε ματιές. Καί φιλοσόφησε πάνω σιά ἀποτυπωμένα γεγονότα. Θά διαπιστώσεις, πώς οἱ ἀδίστακτοι ἐκμεταλλευτές τοῦ ἀνθρώπινου μόχθου, οἱ τύραννοι τῶν λαῶν και οἱ σφαγεῖς της ἀπροστιάτευτης ἀνθρώπινης μάζας, ἦταν ἄνθρωποι μέ ἀντοχές, μέ σκληρή, ἀπάνθρωπη δύναμη, μέ ἐγωκεντρικό ὄραμα, πού τό ἐνεργοποιοῦσαν τυλίγοντας μικρές ἢ μεγάλες περιοχές τοῦ πλανήτη μας μέ τό μανδύα της ἐξαθλίωσης ἢ τοῦ θανάτου. Δέ θά ἀρνηθεῖς, ὅτι στήν ἐνελῶς πρόσφατη περίοδο της ιστορίας μας, ὁ Χίτλερ, αὐτός ὁ αἰμοσταγῆς κατακτητής της Εὐρώπης μας, ἦταν ἄτομο μέ δύναμη, πού γιά νά καταβληθεῖ και νά ἐξουδετερωθεῖ ἔγιναν μάχες και ἔπεσαν ἑκατομμύρια κορμιά. Στηρίζοντας τή διαλεκτική σου στοῦ ἀξίωμα, ὅτι υπέρτατη ἀξία εἶναι ἡ δύναμη, μήπως γίνεσαι ὑποστηρικτής και ὑπηρετής τῶν ἀδίστακτων τεράτων της ιστορίας;

Τόν εἶδα νά πέφτει σέ περίσκεψη. Στή φάση αὐτή ἡ φαρέτρα του ἔμοιαζε ἐξαντλημένη. Εὐκόλα βάζεις τόν ἄνθρωπο στήν κορυφή της πυραμίδας της Δημιουργίας και της Ἱστορίας. Δύσκολα, δικαιῶνεις τό παράτολμο ἐπιχείρημά σου. Κεῖνη τή στιγμή, δέν τόν κέντρισα περισσότερο. Στράφηκα στοῦ μεγάλο Πατέρα τοῦ Οὐρανοῦ και τόν παρακάλεσα νά σκύψει και νά χειραγωγήσει τό παιδί του, πού ψάχνει τό δρόμο του και δέ βρίσκει, παρά μονάχα τίς κακοτοπιές.

Ώρα μηδέν...

Η Ίεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀκροβατεῖ, τοῦτες τίς μέρες, στήν ἀποφασιστική ὥρα καί στήν κρίσιμη διάβαση, πού ὀριοθετεῖται μέ τό «Σημεῖο Μηδέν». Στό ἱστορικό στίγμα, πού φωτίζει, ταυτόχρονα, καί τό «ναί» καί τό «ἔχι», τό «φῶς» καί τό «σκότος», τή «ζωή» καί τό «θάνατο». Στή συμβολή τῶν περιστατικῶν, πού μποροῦν νά λειτουργήσουν ὡς ἐφαλτήριο σέ γόνιμη, ὑπεύθυνη, Ἀγιοπνευματική Συνοδικότητα ἢ ὡς τραγική, εὐθυνόφοβη τελμάτωση στή διαμορφωμένη καί κατεστημένη δουλόφρονη ἐκμετάλλευση τῆς Συνοδικῆς ψήφου.

Ἀπό τήν πρώτη τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου ἄρχισε ἡ νέα Συνοδική περίοδος. Τά δώδεκα μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι οἱ ἐπόμενοι, κατά τή σειρά τῶν ἀρχιερατικῶν πρεσβείων, ἐκείνων, πού συγκροτοῦσαν τήν προηγούμενη δωδεκαμελή Σύνοδο. Καί, μέ τήν πρόσθετη, σημαδιακή διαφοροποίηση, ὅτι δέν προεδρεύονται ἀπό τόν ἐμπερίστατο Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, ἀλλά ἀπό τόν ἀναπληρωτή του, πού τόν προβλέπει ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Καί τίθεται τό ἐρώτημα: Αὐτό τό διοι-

κητικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας μας θά λειτουργήσει, αὐτόνομα, ἐλεύθερο ἀπό παλιές ἀγκυλώσεις, στρεβλώσεις καί καταδυναστεύσεις, ἢ θά συνεχίσει τόν ἄχαρο, ἀντιεκκλησιαστικό καί ἀναποτελεσματικό ρόλο τῆς ἄβουλης καί ἄφωνης συνοδείας τῶν κομπάρσων, στόν ὁποῖο εἶχε σπρωχτεῖ, ἴσαμε τώρα, ἡ Συνοδική ἀξιοπρέπεια;

Καί ἡ δευτέρη ὄψη τοῦ Συνοδικοῦ προβληματισμοῦ: Σέ λίγες μέρες, στίς 9 Ὀκτωβρίου, συνέρχεται στήν ἐτήσια, τακτική του Συνέλευση καί τό ἀνώτατο Συνοδικό Σῶμα, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Γιά πρώτη φορά ἐλεύθερη. Γιά πρώτη φορά ἀκηδεμόνευτη ἀπό τήν καταπιεστική καί ἐξουθενωτική προεδρία της. Στούς ὀγδόντα Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρεται, γιά πρώτη φορά, ἡ εὐχέρεια, νά μελετήσουν, σέ βάθος καί πλάτος, μέ ὀδηγό τήν «ἐν προσευχῇ» συνείδησή τους, τά μείζονα προβλήματα, πού ἀπασχολοῦν τά ποιμνιά τους καί νά καταθέσουν τήν ἀρχιερατική τους ψήφο, ὡς ἐλεύθεροι ἐκκλησιαστικοί ἡγέτες καί ἔχι ρυμουλκούμενοι ἀλλότριας ἔπαρσης. Ἡ πνοή αὐτῆς τῆς Ἱεραρχίας, οἱ ἐμπνεύσεις της καί οἱ πρωτοβουλίες της, ἢ θά σηματοδοτήσουν τό ξεκίνημα μιᾶς «ἐκ τῆς τέφρας» ἀναζωογόνησης καί ἀναγέννησης τῆς Συνοδικῆς ἐμπειρίας, ἢ

θά έπικυρώσουν τή ληξιαρχική πράξη θανάτου, πού δέ θά έχει προκύψει από βίαιες παρεμβάσεις έξωεκκλησιαστικών, κοσμικών στοιχείων, αλλά από πνευματικά καρκινώματα, πού, επί σειρά έτων, κατατρώγουν, «έκ των έσω», τή ζωτικότητα του Έκκλησιαστικού Σώματος.

Ή λειτουργικότητα των δυό αυτών ανώτατων διοικητικών Σωμάτων τής Έκκλησίας μας είχε, κυριολεκτικά, στρεβλωθεί, κατά τίς προηγούμενες δεκαετίες.

Ή μακαριστός Άρχιεπίσκοπος Σεραφείμ έφάρμοσε τήν πρακτική του «βλάχου», πού, μέ ένα του σφύριγμα, κοπαδιάζει τά «άλογα» ζωντανά του και τά σπρώχνει γιά άρμεγμα. Τή Σύνοδο τής Ήραρχίας τήν είχε, όλότελα, καταργήσει. Ή Καταστατικός Χάρτης τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τον υποχρέωνε νά τή συγκαλλεί κάθε χρόνο, τό μήνα Ήκτώβριο και νά έμφανίζει στην Ήολομέλειά της, προς συζήτηση, όλα τά «μειζονος σημασίας» καυτά προβλήματα. Έκεϊνος, κάθε φορά, πού πλησίαζε ό Ήκτώβριος, ό θεσμοθετημένος χρόνος γιά τήν Ήραρχική Συνέλευση, σφύριζε άδιάφορα και άφηνε τό μήνα νά κυλήσει άναξιοποίητος. Και τό παράξενο και άνεξήγητο είναι, πώς κανένας, μά κανένας, από τούς υπεύθυνος και υπόλογος Συνοδικούς Συνέδρους δέν έβρισκε τό κουράγιο νά διαμαρτυρηθεί και νά απαιτήσει τήν έφαρμογή των Ήερών Κανόνων και των Διατάξεων του Καταστατικού Χάρτη. "Έσκυβαν όλοι τό κεφάλι και σιωπούσαν." Έδειχναν, μέ τήν παγερή συμπεριφορά τους, ότι δέν τούς άπασχολούσε

ή Συνοδικότητα τής Έκκλησίας μας και δέν τούς άνησυχούσαν τά ποικίλα ρεύματα τής έποχής μας.

Ή μόνη περίπτωση, πού ή Ήραρχία μαζευόταν σέ Συνέλευση, ήταν όταν χήρευε κάποια Μητροπολιτική έδρα και προέκυπτε άνάγκη έκλογής νέου Μητροπολίτη. Άλλά και στην περίπτωση αυτή ή φίμωση ήταν άπόλυτη. Ή έλευθερία έκφρασης γνώμης, προνόμιο «έν καταστολή». Και τό δικαίωμα αυτόνομου χειρισμού τής ψήφου, «έν άπαγορεύσει». Τήν έκλογή τήν έκανε ό Σεραφείμ, στα μυστικά ένδαιτηματα τής καμαρίλας του και τήν έπέβαλλε στατικά. "Όποιος τολμούσε νά χαράξει δρομολόγιο παρέκκλισης από τή «ντιρεκτίβα», ήξερε, πώς θά σκοντάψει σέ τοίχο.

Όσο γιά τή Διαρκή Ήερά Σύνοδο, θά ήταν άνώφελο και άστείο νά ισχυριστεί κανείς, ότι λειτούργησε, έστω και υποτυπωδώς, κατά τήν περίοδο τής άρχιεπισκοπείας Σεραφείμ. Μέ τό συνωμοτικό του δαιμόνιο είχε περάσει δεσμά ένδιαφερόντων ή συμφερόντων στην πλειοψηφία των Ήεραρχών και τούς έσερνε από τή μύτη. Έκεϊνους, πού είχαν εισβάλει σέ όσες Μητροπόλεις, είχαν κηρυχτεί «έν χηρεία», άντικανονικά και παράνομα, (όπως ό Χριστόδουλος), τούς άπειλούσε, ότι θά ξαναφέρει πίσω τούς κανονικούς Μητροπολίτες και αυτοί θά βρεθούν, ξαφνικά, στό περιθώριο. Τούς γέροντες Ήεράρχες, τούς κέρδιζε, μέ τήν ύπόσχεση, ότι ένω ή Πολιτεία έτοιμάζεται νά ψηφίσει όριο ήλικίας γιά τούς Μητροπολίτες, αυτός άντιστέκεται και δέν πρόκειται νά δεχτεί, ποτέ, μιά τέτοια ρύθμιση. Τούς έκτεθειμένους γιά ήθικά παραπτώματα, όπως ό πρώην Πει-

ραιώς Καλλίνικος, τούς έκανε νά τρέμουν καί νά υποτάσσονται μέ μιά άπλή κίνηση. Παρουσίαζε σέ κάποια Συνεδρίαση τής Διαρκούς Ίερας Συνόδου μιά καταγγελία σέ βάρους τους, έδινε έντολή στόν άρχιγραμματέα νά τή διαβάσει καί, μετά, τήν έβαζε στό συρτάρι του. Ο ένοχος ήξερε πιά, ότι άν δέν εύθυγραμμίζοταν μέ τή θέληση καί τήν έντολή τοϋ Σεραφείμ, θά βρισκόταν στό έδώλιο.

Μέ αυτά καί μέ άλλα παρόμοια, ό Σεραφείμ κρατούσε τό χέρι τή Διαρκή Ίερά Σύνοδο καί τήν ανάγκαζε σέ άδιμαρτύρητη ύποταγή.

Ο διάδοχος τοϋ Σεραφείμ Χριστόδουλος, έπινόησε άλλο μείγμα. Τήν έτήσια Συνέλευση τής Ίεραρχίας δέν τήν καρατόμησε. Τή δέχτηκε συμβατικά καί τή διατήρησε τυπικά καί γραφειοκρατικά, γιά νά δώσει στην πλατεία Όρθόδοξη μάζα τήν ψευδαίσθηση, πώς άποδεσμεύτηκε από τίς διαπλοκές τοϋ Σεραφείμ καί άποκατάστησε τό σεβασμό στή Συνοδικότητα. Άλλά, τά γεγονότα έδειξαν, ότι τή Σύνοδο τήν πέρασε σέ κατάσταση βαθύτατης καταστολής. Σέ μιά άφασία, πού δέν δρομολογεί άνάρρωση, αλλά σταδιακό έκφυλισμό. Έτσι, επί Χριστοδούλου, ή Σύνοδος τής Ίεραρχίας, στην άδράνεια τής καταστολής της, άρχισε νά χάνει τήν ύπόστασή της καί νά σαπίζει.

Κάθε χρόνο, ό Χριστόδουλος έστελνε καί στέλνει προσκλήσεις στους Συνοδικούς Ίεράρχες καί τούς καλεϊ στην έτήσια Συνέλευσή τους. Άλλά, ως πρόεδρος τοϋ Σώματος, κάνει τέτοιες κομπίνες, πού, ούσιαστικά, άποδυναμώνουν τή Συνοδικότητα καί καταντούν

τήν «έπί τό αυτό» συνάντηση φεστιβαλική ή φτηνή έπιμορφωτική εύκαιρία.

Η πρώτη του κομπίνα είναι, ότι συρρικνώνει, όσο μπορεϊ περισσότερο, τό Συνοδικό χρόνο. Ένώ ό Καταστατικός Χάρτης δίνει τήν εύχέρεια νά έπεκταθούν οι Συνοδικές Συνεδριάσεις, άν παραστεί άνάγκη, άκόμα καί Ίσαμε τό μήνα, γιά νά μπορέσουν οι Σύνεδροι νά έπεξεργαστούν άνετα τά σοβαρά καί έπείγοντα θέματα, εκείνος συμπιέζει τίς συζητήσεις στά χρονικά όρια τριών ή τεσσάρων ήμερών. Άπό αυτό τόν περιορισμένο χρόνο κλέβει ό Ίδιος ένα μεγάλο μέρος, μέ άνούσια, άτέλειωτη καί άναποτελεσματική είσήγηση. Καί αφήνει τά ύπόλοιπα, ρετάλια, τοϋ χρόνου, γιά νά γίνουν οι λοιπές είσηγήσεις, νά ολοκληρωθούν οι συζητήσεις καί νά πραγματοποιηθούν οι ψηφοφορίες.

Η δεύτερη κομπίνα του είναι, ότι έπιλέγει θέματα άπλής (άλλά άδέξιας καί, συχνά, άδικαίωτης θεολογικά) έπιμόρφωσης τών Συνοδικών Συνέδρων. Άποφεύγει νά έμφανίσει στην τράπεζα τών συζητήσεων θέματα καυτά, πού κεντρίζουν τό ένδιαφέρον καί, σέ πολλές περιπτώσεις, προκαλούν όξύτατη αντίπαράθεση. Η Ήμερήσια Διάταξη περιέχει θεματολόγιο, πού κουράζει καί άποκοιμίζει. Έτσι, οι Μητροπολίτες δέν όξύνουν τήν προσοχή τους καί δέν ένδιαφέρονται νά μετάσχουν στό Συνοδικό διάλογο. Η γέρνουν τό κεφάλι καί άπολαμβάνουν κάποια άποκόμματα ύπνου καί κάποια γλυκά όνειρα, ή έκνευρίζονται καί άνοίγουν παρτίδα κουτσομπολιού μέ τόν παρακαθήμενο Σύνεδρο.

Έτσι λειτουργεϊ το Άνώτατο Διοι-

κητικό Σῶμα ὑπό τήν προεδρία Χριστοδούλου.

Ὅσο γιά τή λειτουργία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, θά ἦταν ἀφέλεια νά κάνουμε λόγο γιά ὑπεύθυνο, συλλογικό, ὄργανο καί, πολύ περισσότερο, γιά Ἀγιοπνευματικό Σῶμα, πού προσεύχεται, διασκέπτεται καί διατυπώνει τήν τελική του ἀπόφαση μέ τή διακριτική διατύπωση: «ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καί ἡμῖν» (Πράξ. ιε' 28). Ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος, στά χρόνια πού προεδρεύεται ἀπό τόν Χριστόδουλο, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά ἡ διμοιρία τῶν ὑπηρετῶν. Ρόλος της, νά εὐθυγραμμίζεται ἀπόλυτα μέ τίς ἐντολές τοῦ ἀνεξέλεγκτου διοικητή. Δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ἐκφράζει προσωπικές παρατηρήσεις ἢ ὑποδείξεις. Ἡ ἐλευθερία της καί ἡ ἀποστολή της ἐξαντλοῦνται στίς ἐπευφημίες πρός τόν πρόεδρο καί στήν προσυπογραφή τῶν αὐθαίρετων θελημάτων του.

Ἄν ἐπιχειρήσει κανεῖς νά σταχυολογήσει περιστατικά, πού ἀποδεικνύουν αὐτή τήν δικτατορική πρακτική, θά προκύψουν τόμοι. Περιορίζομαι στήν ὑπόμνηση μιᾶς, κραυγαλέας περίπτωσης, πού ἔχει ξεφύγει ἀπό τό καμουφλάζ τῆς μυστικότητας καί ἔχει προκαλέσει τήν πανελλήνια ἐξέγερση. Πρόκειται γιά τήν «αἴτηση θεραπείας», πού ἔστειλε, δῆθεν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος στήν «Ἀρχή προστασίας προσωπικῶν δεδομένων», μέ τήν ὁποία ζήτησε, οὔτε λίγο, οὔτε πολύ, τήν ἀμνήστευση τῶν ὁμοφυλοφιλικῶν ἰδιαιτεροτήτων τῶν διεφθαρμένων δεσποτάδων, μέ τό αἰτιολογικό, ὅτι αὐτές ἀποτελοῦν στοιχεῖα τῆς προσωπικῆς τους ζωῆς καί δέν

εἶναι ἐπιτρεπτό νά ἀποκαλύπτονται καί νά στιγματίζονται. Ἡ αἴτηση, πού στάλθηκε στήν «ἀνεξάρτητη Ἀρχή προσωπικῶν δεδομένων», φέρει τήν ἔνδειξη: «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου». Καί αὐτή ἡ ἔνδειξη, προφανῶς, δηλώνει, ὅτι τό αἴτημα, πού διατυπώνεται στή συνέχεια, ἀποτελεῖ ἀπόφαση τοῦ διοικητικοῦ ὄργανου τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὡστόσο, μετά τό θόρυβο καί τίς ἀντιδράσεις, πού ξεσήκωσε αὐτή ἡ αἴτηση, 9 Μητροπολίτες, οἱ ὁποῖοι θήτευαν στήν Ἱερὰ Σύνοδο, κατά τή χρονική περίοδο τῆς διατύπωσής της καί τῆς ὑποβολῆς της, μέ ὑπεύθυνη δήλωσή τους, ἀποκάλυψαν, ὅτι τό ἔγγραφο αὐτό ἦταν πλαστό. Οὔτε παρουσιάστηκε στήν Ἱερὰ Σύνοδο, οὔτε διαβάστηκε, οὔτε, πολύ περισσότερο, ψηφίστηκε. Πέρασε ἀπό ἄλλες πόρτες. Καί ἄφησε ἔκθετη καί ἐπιβαρυμένη τήν Ἱερὰ Σύνοδο μέ τήν κατηγορία, ὅτι νομιμοποιεῖ τίς πράξεις τῆς ὁμοφυλοφιλίας καί ἀμνηστεύει τοὺς ὁμοφυλόφιλους συναδέλφους της.

Αὐτή τή στιγμή τά Συνοδικά Ὁργανά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος βρίσκονται στήν «ῶρα Μηδέν». Μπροστά τους ὑπάρχει τό γνωστό, ἀναπότρεπτο δεδομένο. Κατά τίς συνεδριάσεις τοῦ νέου Συνοδικοῦ ἔτους δέ θά προεδρεύσει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Ἡ περιπέτεια τῆς ὑγείας του τόν ἔχει σύρει μακριά καί ἔχει παγώσει τό ἀναφαίρετο δικαίωμά του νά διευθύνει τίς Συνοδικές συζητήσεις. Καί, ταυτόχρονα, ἔχει φρενάρει τό ἀσύδο-

το δαιμόνιο του αὐθαίρετου μανουβραρίσματος καί τῆς καταδυναστευσης τῆς γνώμης καί τῆς ψήφου τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων.

Φυσικά, ἡ δικαιολογημένη αὐτή ἀπουσία τοῦ προέδρου τοῦ Σώματος, μέ κανένα λόγο, δέν μπορεῖ νά μειώσει τή σοβαρότητα καί τήν ὑπευθυνότητα τῆς Συνοδικῆς Συνέλευσης ἢ, πολύ περισσότερο, νά δρομολογήσει τή ματαιώσή της.

Ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, σέ μυστικές διαβουλεύσεις μέ τό ὑπεραμαρτωλό περιβάλλον του, ἐπιχείρησαν νά μπλοκάρουν καί τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο καί τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, γιά νά προλάβουν τό ἐνδεχόμενο ἔκδοσης ἀποφάσεων, πού κλονίζουν τό εἰδωλικό σχῆμα. Ἡ πρώτη κίνησή τους ἀπέβλεπε στήν ἀκύρωση ἢ, τουλάχιστον, στήν ἀποδυναμωση τῆς Συνέλευσης τῆς Ἱεραρχίας, πού συνέρχεται στίς 9 Ὀκτωβρίου.

Σέ ρεπορτάζ τῆς ἐφημερίδας «Τό Βῆμα» (29 Ἰουλίου 2007), διαβάζουμε: «Οἱ μητροπολίτες ἔχουν ἤδη χωριστεῖ σέ δύο στρατόπεδα: σέ ἐκείνους, πού δηλώνουν ὅτι ἡ Ἱεραρχία πρέπει νά συνεδριάσει κανονικά καί σέ ἐκείνους, πού λένε ὅτι θά ἦταν καλύτερα νά ἀναβληθεῖ. Καί οἱ δύο πλευρές συμφωνοῦν ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη "τόν πρόεδρο ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἢ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος καί τοῦτον ὁ ἐπόμενος τῆ τάξει"... Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἀναβολῆς δηλώνουν ὅτι σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 3: "Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστική Ἀρχή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας συγκροτούμενη ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ὡς Προέδρου,

καί ἐκ πάντων τῶν διαποιμαινόντων Μητροπόλεις Ἀρχιερέων". Ἀκόμη ἐπικαλοῦνται τούς Ἱερούς Κανόνες, πού δέν ἐπιτρέπουν μία συνεδρίαση χωρίς τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί προσθέτουν ὅτι στίς 9 Ὀκτωβρίου θά πρέπει ὅλοι οἱ Μητροπολίτες νά βρίσκονται στήν αἴθουσα συνεδριάσεων στή Μονή Πετράκη καί ἀφοῦ τελεστεῖ ἡ προσευχή καί ὁ Ἀντιπρόεδρος Μητροπολίτης Λαγκαδά κ. Σπυρίδων κηρύξει τήν ἑναρξη τῆς Συνόδου, στή συνέχεια καί βάσει τοῦ ἄρθρου 4 θά πρέπει νά ἀποφασισθεῖ ἡ ἀναβολή τῆς Συνόδου».

Τά ἐπιχειρήματα αὐτῆς τῆς Ἱεραρχικῆς πτέρυγας εἶναι ἐντελῶς ξεκρέμαστα καί ἀνίσχυρα νά ἐπικαλύψουν τίς ὑποκρυπτόμενες σκοπιμότητες.

1. Τό ἄρθρο 5 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη δέν ἀφήνει κανένα περιθώριο ἀμφισβήτησης τῆς δυνατότητας ἀναπλήρωσης τοῦ προέδρου καί τῶν δύο Συνοδικῶν Σωμάτων. Ἡ διατύπωσή του εἶναι σαφέστατη: «τόν πρόεδρο ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἢ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος καί τοῦτον ὁ ἐπόμενος τῆ τάξει». Ἀφοῦ, λοιπόν, θεσπίζεται ἡ δυνατότητα ἀναπλήρωσης τοῦ προέδρου, ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ὑποχρεοῦται νά ἀναβάλει τή Συνέλευσή της, εἶναι παράνομος καί ὑποπτος.

2. Ἡ ὁμάδα, πού ὀνειρεύεται νά προσφέρει ἐκδούλευση στό Χριστόδουλο, εἰσηγεῖται νά ἀναβληθεῖ ἡ Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας. Ὡστόσο, δέν τολμάει νά ζητήσῃ τό ἴδιο καί γιά τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο. Καί προκύπτει τό ἐρώτημα: Ἄς δεχτοῦμε, πρὸς στιγμή, ὅτι ἡ Ἱεραρχία δέ δικαιούται νά συνεδριάσει χωρίς τήν παρουσία τοῦ προέδρου. Ἄν αὐτή ἡ ρύθμιση ἀπο-

τελεῖ ἐφαρμογή τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, ποιά λογική καί ποιά Κανονική ἢ Νομική ρύθμιση ἐπιτρέπει νά συνεδριάσει ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος, χωρίς τήν παρουσία τοῦ προέδρου;

3. Ἡ Χριστοδουλική ὁμάδα, στήν ἀμηχανία της καί στή σύγχυσή της, προτείνει νά συνέλθει ἡ Ἱεραρχία στήν τακτική μέρα, νά κηρύξει ὁ Ἀντιπρόεδρος τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν της καί, ἀμέσως μετά, νά ἀποφασίσει τήν ἀναβολή τῶν ἐργασιῶν της. Ἀλλά, προκύπτει τό ἐρώτημα. Ἡ ἀναβολή εἶναι μιά πράξη, πού θά τήν ἀποφασίσει ἡ Ἱεραρχία, σέ συνεδρίαση, στήν ὁποία θά ἀπουσιάζει ὁ πρόεδρος. Πῶς εἶναι ἐπιτρεπτό νά προχωρήσει τό Σῶμα σέ μιά τέτοια ἀπόφαση, χωρίς τόν πρόεδρο καί δέν εἶναι ἐπιτρεπτό, νά συνεχίσει, νά μελετήσει ὅλα τά ἐπίκαιρα θέματα καί νά διατυπώσει τίς ἀποφάσεις της;

Εἶναι ὀλοφάνερο, ὅτι τό σχέδιο ἀναβολῆς εἶναι ἓνα τόλμημα, πού δέ βρίσκει στήριγμα οὔτε στούς Ἱερούς Κανόνες, οὔτε στήν Καταστατική Νομοθεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καί γιά τό λόγο αὐτό, οἱ θιασῶτες του, ἀναγκάστηκαν νά τό ἐγκαταλείψουν.

Διαφορετική ἐπέμβαση ἔκανε ὁ Χριστόδουλος στή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας, ἄν καί φοβερά ἐμπερίστατος, πρὶν ἀναχωρήσει γιά τό Μαϊάμι. Προσπάθησε, μέ δῆθεν ὀδηγίες του, νά δεσμεύσει τόν Μητροπολίτη, πού θά προεδρεύσει κατά τήν περίοδο τῆς ἀπουσίας του καί ὅλους τούς Συνοδικούς, ὥστε νά μή διαταράξουν τήν ἰσορροπία τῆς δικῆς του ἡγεμονικῆς ἐπικυριαρχίας.

Ἀποκαλυπτικό καί «λίαν ἀνησυχητικό» εἶναι τό δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδας «Τό Βῆμα» (26 Αὐγούστου 2007):

«Λίγες μέρες πρὶν ἀπό τήν ἀναχώρηση του γιά το Μαϊάμι, ὁ κ. Χριστόδουλος ἐξέφρασε ὅλες του τίς ἐπιθυμίες στόν ἀντιπρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Μητροπολίτη Νέας Κρήνης κ. Προκόπιο, ὁ ὁποῖος καί καλεῖται νά τίς ἐπιβάλει στήν Ἱερά Σύνοδο... Σύμφωνα νά μέ πληροφορίες, ὁ κ. Χριστόδουλος κατά τή διάρκεια τῆς συνάντησής του μέ τόν Μητροπολίτη Νέας Κρήνης πῆρε τή λίστα μέ τίς θέσεις τῶν συνοδικῶν συνδέσμων καί σέ κάθε μία ἔβαζε καί τό ὄνομα ἑνός μητροπολίτη.

Μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο, οἱ συνεδριάσεις τῆς 151ης συνοδικῆς περιόδου, οἱ ὁποῖες ξεκινοῦν τήν 1η Σεπτεμβρίου, ἀναμένονται θυελλώδεις. Ὁ ἀντιπρόεδρος Μητροπολίτης Νέας Κρήνης κ. Προκόπιος θά πρέπει νά ἰσορροπεῖ σέ τεντωμένο σχοινί ἔχοντας ὡς μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τούς πλέον προβεβλημένους ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως οἱ μητροπολίτες Καλαβρύτων, Σπάρτης, Θεσσαλονίκης, Ἰωαννίνων καί Ἡλείας...».

Τό τόλμημα τοῦ Χριστόδουλου νά δώσει στόν προεδρεύοντα τῆς νέας Συνόδου ἓνα τεφτέρι (μέ ὀνόματα τῆς δικῆς του καί μόνο προτίμησης, γιά τίς προεδρικές θέσεις τῶν διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν) καί νά τόν ὑποχρεώσει νά τό προβάλλει στούς Συνοδικούς καί νά τούς ὑποχρεώσει νά τό ψηφίσουν, ἀποτελεῖ θρασύτατη ἐπέμβαση. Αὐτό καί μόνο ἀκυρώνει τίς ἀρμοδιότητες καί τήν ὑπευθυνότητα τοῦ Συνοδικοῦ ὄργανου. Ἄν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπιλέξει, μόνος του, τούς προέδρους τῶν Συνοδι-

κῶν Ἐπιτροπῶν, ποιός λόγος ὑπάρχει, νά συνεδριάσει ἡ Σύνοδος; Καί ποιὰ σοβαρότητα ἢ ποιό κύρος θά ἔχει ἡ Συνοδική ψήφος, ἀφοῦ τῆς στερεῖται τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης κρίσης καί τῆς προσωπικά ὑπεύθυνης ἐπιλογῆς;

Ποιές ἄλλες ἐντολές ἔδωσε ὁ Χριστόδουλος στόν προεδρεύοντα τῆς σημερινῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, δέν τό γνωρίζουμε. Τό δημοσίευμα ἀφήνει ἀνοιχτό τό ἐνδεχόμενο γιά ποικίλες παρεμβάσεις. Γράφει, ὅτι «ὁ Χριστόδουλος ἐξέφρασε ὅλες του τίς ἐπιθυμίες...». Ἄλλά, ποιές εἶναι αὐτές, δέν καταλογραφοῦνται.

Κάποιοι ἄλλοι, σοφοί ἐγκέφαλοι, αὐτοί, πού γυροφέρνουν στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί στήν ἀρχιεπισκοπική κατοικία, ἔφτασαν στήν ἔσχατη μωρία, νά διατυπώσουν τήν ἀποψη, πῶς, κατά τό διάστημα τῆς παραμονῆς του στό Μαϊάμι, μπορεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νά ἀσκεῖ τά προεδρικά του καθήκοντα καί νά διαβιβάζει τίς γνώμες του καί τίς ἐντολές του, ὥστε νά μὴ παρεκκλίνουν τά διοικητικά Ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τό πνεῦμα καί τίς γραμμές, πού ἔχει χαράξει ἐκεῖνος, ὡς ἐμπνευσμένος(!!!) ταγός καί ὡς «κεφαλή»(!!!), (ὅπως τόλμησε νά αὐτοχαρακτηρισθεῖ) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

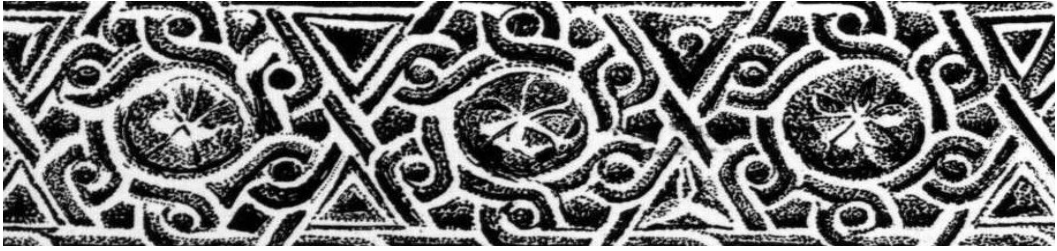
Ρωτᾶτε πῶς θά λειτουργήσει αὐτή ἡ ἀνοιχτή γραμμὴ ἐπικοινωνίας, μέ δεδομένο, ὅτι ὁ Χριστόδουλος πορεύεται πρὸς τό χειρουργεῖο καί ὅτι ἡ μετεγχειρητικὴ του νοσηλεία προβλέπει καί πολὺήμερη παραμονή του στή Μονάδα Ἐντατικῆς Θεραπείας; Τό φαντάζομαι, πῶς θά γίνει κάπως ἔτσι. Τό ἐδῶ διευθυντήριο θά μεταφέρει, τηλεφωνικά, στό ἐκεῖ ἐπιτελεῖο τά προβλήματα καί τίς ποικίλες ἀντιδράσεις τῶν συμπολι-

τεύομενων καί τῶν ἀντιπολιτευόμενων Ἱεραρχῶν. Καί ἐκεῖνοι, θά ἀπαντοῦν (μέ τήν πλασματικὴ συγκατάθεση τοῦ «ἐν καταστολῇ» ἐγχειρισμένου Ἀρχιεπισκόπου) καί θά δίνουν ὁδηγίες. Ποιός, ὅμως, θά μπορέσει νά ἐλέγξει, ἂν οἱ ὁδηγίες εἶναι τοῦ Χριστόδουλου ἢ τοῦ Κουμαριανοῦ ἢ τοῦ... Σωτηράκη Τζούμα; Ὁ Θεός καί... ἡ ψυχὴ τους.

Αὐτὴ εἶναι ἡ κατάσταση κατὰ τὴν «ῶρα μηδέν», στήν ὁποία ἀκροβατεῖ τώρα ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἄραγε, θά μείνει στό ρόγχο τοῦ θανάτου; Ἡ θά τολμήσει τὴν ἠρωϊκὴ ἔξοδο; Οἱ ὀγδόνα Ἕλληνες Μητροπολίτες θά ὑποστείλουν τὴ σημαία τοῦ χρέους τους καί-σκιαγμένοι ἢ ἀπωθιμένοι-θά μείνουν μέ σταυρωμένα τά χέρια, παραδομένοι στό καθεστῶς τῆς ὑποτέλειας, γιά νά τό βρεῖ ὁ διάδοχος ἐκκλησιαστικὸς δικτάτορας καί νά τό ἐκμεταλλεῖ, ὡς ὑποπόδιο, γιά τὴν ἀναρρίχησή του καί τὴν τηλεοπτικὴ αὐτοπροβολή του; Ἡ θά σταθοῦν ὀρθοί, «ἐν ἐπιγνώσει» τοῦ ἱεροῦ χρέους, πού βαρύνει τό ὠμοφόριό τους καί θά διαβάσουν στά μάτια καί στίς καρδιές τοῦ προβληματισμένου ποιμνίου τους τίς ἀποτυπωμένες πικρίες, τίς λαχτάρεις καί τίς προσδοκίες καί, συγκλονισμένοι, θά καταθέσουν, ἐνώπιον τοῦ Ἁγιοτάτου Θυσιαστηρίου, νέα ὑπόσχεση καί νέο ὄρκο, νά φέρουν στήν ταραγμένη θάλασσα τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων τὴ γαλήνη τοῦ Θεοῦ καί στήν ἔδρα τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων τὴν Πατερικὴ ἐντιμότητα καί τὴ χαρισματικὴ ὁμοψυχία;

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Πρός Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη...

(Η παρακάτω ανοικτή επιστολή απευθύνεται προς τους «καλούς» έγκεινους Μητροπολίτες, τους οποίους δημοσιογράφοι με φιλοπαίγμονα διάθεση, χαρακτηρίζουν ως «του κατηχητικού». Όποιος Έπίσκοπος θεωρεί ότι δέν εμπίπτει σ' αυτή τήν περίπτωση, άς μή διαβάσει τή συνέχεια. Δέν τόν άφορα).

Σεβασμιώτατε εύλογεΐτε.

Θυμάμαι, μου είχατε κάποτε έκφράσει τόν πόνο σας: «Αυτοί κεί μέσα (στή Σύνοδο) είναι άδίστακτοι. Κάνουν, όσες άθλιότητες κάνουν, και ούτε νά μιλήσεις δέν σ' αφήνουν». Σέ έρώτησή μου, γιατί δέν βγαίνετε νά τά πείτε άνοιχτά έξω από τή Σύνοδο, πήρα μιά άπροσδόκητη άπάντηση: «Φοβάμαι. Αυτοί είναι άδίστακτοι και μέσα και έξω από τή Σύνοδο. Θά μου κάνουν τό βίο άβίωτο. Θά μέ πολεμοϋν, θά μέ συκοφαντοϋν, θά μέ διαβάλλουν. Για τό τίποτα μπορεί νά βρεθώ κατηγορούμενος στό Συνοδικό Δικαστήριο. Φοβάμαι, όχι για μένα, αλλά σκέπτομαι τό έργο μου, τό ποιμνιό μου». Η έγνοια σας για τό ποιμνιό σας είναι επαινετή. Όμως, νομίζετε ότι τό ποιμνιό σας άποτελεΐ νησίδα ξεκομμένη από τό λοιπό πλήρωμα τής Έκκλησίας; Δέν είναι τοϋ

ιδίου φυράματος μέ αυτό; Άν όλος ό λαός σκανδαλίζεται, δέν θά μείνει τό δικό σας ποιμνιο έκτός σκανδαλισμοϋ, παρά τίς όποιες προσπάθειές σας για τό αντίθετο. Γι' αυτό ύπάρχει ή Σύνοδος, στήν όποία μετέχετε, για νά συντονίζει τό συνολικό ποιμαντικό έργο. Άν αυτή, όχι μόνο δέν άσχολεΐται μ' αυτό, αλλά μέ τά έργα της και τήν άνοχή και κάλυψη, πού παρέχει στή έπονειδιστη ζωή πολλών μελων της, σκανδαλίζει κι' από πάνω τό λαό, είσθε και σεΐς συνυπεϋθυνος γι' αυτόν τόν σκανδαλισμό και τοϋ ποιμνιού σας και όλου τοϋ πληρώματος.

Μέ μελαγχολία, Σεβασμιώτατε, σας θυμάμαι κατηχητή νά μάς λέτε (τότε ήμουν έφηβος), ότι ό Χριστιανός πρέπει νά έχει θάρρος, νά μή φοβάται, αλλά νά πολεμά τό κακό μέσα του και γύρω του και ό Θεός θά είναι μαζί του. Αυτά, πού ίσχυαν για τους τότε έφήβους, δέν ίσχύουν σήμερα για σας τους «καλούς» Μητροπολίτες; Έκτός άν όσα λέγατε τότε ήταν σχετικά. Ότι, ιδίως μετά τή χειροτονία σας ή «όρθή» πολιτική ζωής, άπαιτεί νά μήν ίσχύουν άκριβώς ούτε για τους σημερινούς έφήβους ούτε για κανένα άλλο!

Κάποτε άλλοτε, σέ παρατήρησή μου ὅτι δέν ἀντιδράτε σθεναρῶς στά ὅσα θλιβερά ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέ τούς δικούς του ἀπεργάζεται, τά ὁποῖα διασύρουν τήν Ἐκκλησία, δείξατε κατ' ἀρχήν ἄγνοια. Ὅταν σᾶς ὑπενθύμισα μερικά, γιά τά ὁποῖα ἔχει βουίξει ὁ τόπος, μοῦ δώσατε μιά ἄλλη ἀπρόσμενη ἀπάντηση: «Πῶς νά κοντραριστῶ μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού μέ ἔκανε Μητροπολίτη; Εἶναι γιά μένα ζήτημα ὀφειλόμενης εὐγνωμοσύνης. Καί στό κάτω κάτω ὑποχρεοῦμαι νά τιμῶ τήν προΐσταμένη μου ἀρχή καί νά ὑπακούω σ' αὐτήν». Ὁμολογῶ ὅτι τόσο αἰρετικές θέσεις δέν περιμένα νά ἀκούσω ἀπό σᾶς.

Δέν εἶσθε, Σεβασμιώτατε, ἐκλογή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, στό Ὅποιο καί ὀφείλετε εὐγνωμοσύνη, τιμή καί ὑπακοή, ἀλλά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πού μάζεψε, μετά ἀπό συναλλαγές, μεθοδεύσεις καί ἰντριγκες τά «κουκιά», ὥστε νά ἐπιτευχθεῖ στήν Ἱ. Σύνοδο ἡ ἀπαιτούμενη γιά τήν ἐκλογή σας πλειοψηφία; Στήν πράξη, δηλαδή, κηρύττετε ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, δέν εἶναι ἀπλό ὄργανο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ἐνεργεῖ, ὅπως ἐνεργεῖ, ἐν λευκῷ ἀντ' Αὐτοῦ; Ἐχει ἀντικαταστήσει τό Ἅγιο Πνεῦμα; Μέ ἄλλα λόγια, ἔχετε ἀνακηρύξει τόν Ἀρχιεπίσκοπο Πάπα, εἰς ἔνδειξη «εὐγνωμοσύνης»;

Σεβασμιώτατε, εἶχατε ὡς ἀρχιμανδρίτης κηρύξει παλιά ὅτι γιά τήν Ὁρθοδοξία ὁ ἐπίσκοπος μέ τούς κληρικούς του καί τό ποίμνιό του συγκροτεῖ μιά ὀλοκληρωμένη τοπική Ἐκκλησία. Σήμερα, ἀντί γι' αὐτό, προτιμᾶτε γιά τόν ἑαυτό σας τή θέση ἀνωτέρου ἐκπροσώπου ἑνός διοικητικοῦ μηχανισμοῦ,

πού σᾶς ἀνέδειξε στή θέση αὐτή. Φαίνεται ὅτι σᾶς ἀναπαύει μᾶλλον τό πρότυπο στελεχιακοῦ παράγοντος μέσα σ' ἓνα παποκεντρικό ἱεραρχικό μόρφωμα, παρά τοῦ ὑπεύθυνου ἐπιτηρητῆ (ἐπι-σκόπου) τῆς τοπικῆς σας Εὐχαριστιακῆς κοινότητας. Πράγματα πρωτάκουστα γιά Ὁρθόδοξο Ἱεράρχη.

Σεβασμιώτατε, ἐπιθυμήσατε καί ἐπιδιώξατε νά γίνετε Ἐπίσκοπος. (Μή μοῦ πεῖτε ὄχι. Δέν εἶδα ποτέ νά κρυφθήκατε γιά νά διαλάθετε τῆς προσοχῆς τῶν ἐκλεκτόρων. Μᾶλλον κάνατε τό ἀντίθετο). Δέν σᾶς κατηγορῶ γι' αὐτό. «Καλοῦ ἔργου» ἐπιθυμήσατε. Ὅμως, πῶς ἀναλάβατε τό ἔργο αὐτό, ὅταν δέν ἔχετε τή διάθεση καί τό σθένος νά προστατεύσετε τό ποίμνιό σας ἀπό τούς «βαρεῖς λύκους», πού ἐκτρέφει τό σημερινό ἐπισκοπικό σῶμα; Δέ θά ἦταν καλύτερα νά μένατε ἱεροκήρυκας, κατηχητής, ἐξομολόγος; Ἐτσι ταπεινός καί πράος πού εἶστε, ἂν εἶχατε πάει σέ μοναστήρι γιά νά προσεύχεσθε γιά ὅλο τόν κόσμο, γιά τόν ἑαυτό σας καί γιά ὅσους σκανδαλίζονται (σάν ἐμένα), γιά ὅσους ἐγκαταλείπουν τήν Ἐκκλησία ἀδιάφοροι ἢ παγιδευμένοι σέ αἰρέσεις, γιά τούς γάμους, πού εὐλογεῖ ἡ Ἐκκλησία καί μετά ἀπό λίγο διαλύονται σκορπώντας γύρω τους ἐρείπια, γιά τά θύματα καί τούς θύτες τῶσων ἐκτρώσεων, γιά τά παιδιά, πού πεθαίνουν ἀπό πείνα ἢ λιώνουν στά ναρκωτικά, γιά... γιά... γιά. Ἀναρωτιέμαι, μήπως τότε κάνατε περισσότερο καλό στήν Ἐκκλησία, παρά τώρα πού γίνατε Ἐπίσκοπος.

Ὁ σκανδαλιζόμενος.

Ἄδερφέ μου, περαστικά σου...

Θέλω καί ἐγώ, ὁ φτωχός καί ἀσήμαντος νεωκόρος, νά πῶ τό λόγο μου. Γιά τό Χριστόδουλο... γιά τήν ἀρρώστια του... γιά τή δημοσιογραφική καί τήν τηλεοπτική ἐκμετάλλευση τῆς περιπέτειάς του. Μίλησαν καί ἐξακολουθοῦν νά μιλοῦν ὅλοι. Δεσποτάδες, παπάδες, πολιτικοί, ἀπλοί βιοπαλαιστές τοῦ πεζοδρομίου ἢ θαμῶνες τῶν ἀκριτικῶν καφενειῶν. Νομίζω πώς καί ἐγώ ἔχω τό δικαίωμα νά προσφέρω τό δλίεπτο τῆς γνώμης μου. Κανένας δέ δικαιούται νά μοῦ κλείσει τό στόμα ἢ νά πετάξει στή χαβούζα τῶν ἀπορριμάτων τήν ἄποψή μου. Φτωχός νεωκόρος, γυροφέρνω, μιᾶ ζωή, στούς χώρους τῆς Ἐκκλησίας. Γνωρίζω, συνεχῶς, καινούργια πρόσωπα. Φωτογραφίζω συμπεριφορές. Καί σχηματίζω ἄποψη, πού δέν πιστεύω νά εἶναι περισσότερο ἀδικαίωτη ἢ περισσότερο ἀνόητη ἀπό τις ἀπόψεις, πού διαφημίζονται στά ἐπίσημα ὄργανα τῆς πληροφόρησης.

Τόν πρῶτο λόγο, πού θέλω νά πῶ, εἶναι μιᾶ ὀλοκάρδια εὐχή, νά ξεπεράσει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τή στενωπό τῆς θλίψης του καί νά βγεῖ στό ξέφωτο. Νά νικήσει τήν ἀρρώστια του. Νά βρεῖ τό κουράγιο, νά μετανοιώσει γιά τά λάθη του καί τίς στραβοτιμονιές του. Νά χαράξει πορεία προσωπικῆς ζωῆς καί ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, πού νά μήν παρεκκλίνει, οὔτε πόντο, ἀπό

τίς προδιαγραφές τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων μας.

Τό δεύτερο λόγο μου θά τόν προλογίσω μέ τήν ὑπόμνηση ἑνός περιστατικοῦ. Τίς μέρες, πού ὁ Χριστόδουλος, κλεισμένος στή νοσοκομειακή ἀπομόνωση, ἀναμετρίονταν μέ τήν ἀνημποριά του, στό διπλανό Νοσοκομεῖο, στό θεραπευτήριο «Ἀλεξάνδρας», νοσηλευόταν ὁ πολίος πολιτικός Λεωνίδας Κύρκος. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος πληροφορήθηκε τήν περιπέτεια τῆς διπλανῆς πόρτας. Καί ἔσπευσε νά ἐκφράσει αἰσθήματα ἀγάπης καί συμπόνιας. Νά δηλώσει συμμετοχή στήν ἀγωνία τῆς κακοπάθειας καί νά διατυπώσει πηγαία εὐχή, ὁ χρόνος τοῦ πόνου νά μήν ἔχει μῆκος.

Ἡ πράξη αὐτή τοῦ Χριστόδουλου εἶναι ἀξιεπαινη. Μαρτυρεῖ θάρρος ξεπεράσματος τοῦ προσωπικοῦ του προβλήματος καί δύναμη, γιά πορεία καί γιά προσέγγιση στό παρακείμενο κρεββάτι τῆς ἀδυναμίας καί τῆς ὀδύνης. Δίχως τό παραμικρό δισταγμό, ἐκτιμῶ αὐτή τήν πρωτοβουλία καί βάζω ἄριστα στόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού τήν ἐμπνεύστηκε καί τήν δρομολόγησε.

Αὐτόματα, ὅμως καί αὐθόρμητα, ἀναδύεται ἀπό τό μυστικό ταμεῖο τῆς μνήμης μου ἕνα ἄλλο περιστατικό. Τρεῖς μῆνες πρὶν εἰσαχθεῖ ὁ Χριστόδουλος στό Ἀρεταεῖο, σέ ἄλλο, διπλανό, Νοσοκομεῖο, στό Εὐγενεῖδιο, ἔδινε τίς τελευταῖες του μάχες,

ὁ-μακαριστός πιά-Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος. Ἡ ἀρρώστια του σκληρή καί ἀνεπίστροφη. Τό θάρρος του, ὅμως, ἀκατάβλητο. Ἦξερε, πώς ὁ θάνατος τοῦ χτυπάει καθημερινά τήν πόρτα. Καί αὐτός ἀνεπηρέαστος, θεμελιωμένος στό βράχο τῆς πίστεως καί γεμάτος ἐλπίδα, χτυποῦσε τήν πόρτα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Βημάτιζε, σταθερά, δίχως τήν παραμικρή ταλάντευση, στήν «ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. η' 21).

Κατά τήν περίοδο ἐκείνη, ὁ Χριστόδουλος ἀνυποψίαστος γιά τήν περιπέτεια, πού θά τόν ἔβρισκε στήν ἐπόμενη στροφή τοῦ δρόμου του δυό μόλις μῆνες μετά τήν ἐκδημία τοῦ ἡρωϊκοῦ συνιεράρχη του Κωνσταντίνου, ἦταν ἀπορροφημένος στήν ἀπόλαυση τῶν προνομίων τοῦ ἀξιωματός του. Πίστευε, πώς παρακολουθοῦσε, ἄγρυπνος, τήν ἐπικαιρότητα καί πώς περπατοῦσε, κρατώντας στό χέρι τό μαντίλι τῆς παρηγοριᾶς, γιά νά σφουγγίζει κάθε καυτό δάκρυ, πού κυλοῦσε ἀπό τά μάτια τῶν συνανθρώπων του.

Τά γεγονότα, ὥστόσο, ἔδειξαν, ὅτι δέ συγκινήθηκε καί δέν ἐνεργοποιήθηκε θετικά, ἀδελφικά, ἀπό τήν περιπέτεια τοῦ ἀδελφοῦ καί συλλειτουργοῦ του Μητροπολίτη Κωνσταντίνου. Τό «Εὐγενίδειο» Νοσηλευτικό ἴδρυμα, βρῖσκεται ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπό τό Μέγαρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τόν τόπο δουλειᾶς καί διασκέδασης τοῦ κ. Χριστόδουλου. Ἡ λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας,, πού κυλάει στή μέση τῶν δυό ἰδρυμάτων, εἶναι ὁ δρόμος, πού ἀκολουθοῦσε, ὅταν ἀπό τό ἀνάκτορο τῆς Φιλοθέης πήγαινε στήν ἱερή του καθέδρα. Ἄνετα, μέ μικρή παράκαμψη καί δίχως τήν παραμικρή καθυστέρηση, θά μπορούσε νά ἐπι-

σκεφθεῖ τόν ἄρρωστο ἀδελφό του, νά τοῦ σφίξει τό χέρι καί νά τοῦ εὐχηθεῖ: «Ἀδελφέ μου, περαστικά».

Αὐτό τό εὐκολο, τό ἀναγκαῖο καί-στό κάτω κάτω τῆς γραφῆς-τό ἀνθρώπινο, δέν τό ἔκανε ὁ κ. Χριστόδουλος. Ἀλλά, οὔτε καί ἀπό μακριά, ἔστειλε ἕνα μικρό γραμματάκι, μέ εὐχές καί μέ τή σφραγίδα τῆς ἀδελφικῆς συμπαράστασης στόν, πολλαπλά, πονεμένο λειτουργό τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίνος, ὁ ἥρωας τῆς ἀγάπης, πού τά σκόρπισε ὅλα καί ἔμεινε πάμφτωχος, ὁ πιστός οἰκονόμος τῶν χαρισμάτων τῆς Ἱερωσύνης καί τῆς Ἀρχιερωσύνης, πού συμπλήρωνε τόν τόμο τῆς προσωπικῆς του ἱστορίας ἐξόριστος, δέν εἶδε τό φορέα τῆς ἐξουσίας ἀδελφό του νά σκύβει στό κρεβάτι τῆς ὀδύνης του καί νά τοῦ ψυθιρίζει πέντε λέξεις παρηγοριᾶς. Κάτι χῶριζε τούς δυό ἄντρες. Κάποιο τεῖχος ἤ κάποιο χάσμα.

Καί, θά τό πῶ, ἔστω καί ἂν μέ θεωρήσετε ὑπερβολικό ἢ βλάβη. Τήν ὥρα, πού ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντῖνος ἄφηνε τοῦτο τόν κόσμο καί περνοῦσε τήν πύλη τῆς αἰωνιότητος, ὁ Χριστόδουλος σήκωσε τό μαχαίρι τῆς ὑπεροπτικῆς καί ἄχαρης ἐξουσίας, γιά νά τό σφηνώσει στήν καρδιά τοῦ ἐτοιμοθάνατου ἀδελφοῦ του. Μέ μιά ἀπόφαση, ἐλεεινή καί τρισάθλια, πού τήν ὑπαγόρευσε ὁ ἴδιος καί τήν ἐπέβαλε στά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀνακοίνωσε, πώς, ἐπειδή ὁ Κωνσταντῖνος βρισκόταν στήν «ἔξοδο τοῦ βίου», «κατ' ἄκρα ἐπιείκεια καί ἐκκλησιαστική συγκατάβαση» τοῦ αἶρει τό ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας. Στόν ἄθῳ καί ἄσπιλο ἔδειξε «ἄκρα συγκατάβαση». Στούς «βρώμικους» καί «κραγμένους» ἔδειξε καί δείχνει προνομιακή εὐ-

Ἡ Μετάνοια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος τόν καιρό αὐτό ἀσθενεῖ βαρύτερα. Εὐχόμαστε νά ξεπεράσει τήν περιπέτεια του καί νά γυρίσει ὑγιής. Θά ἦταν, ὅμως, ἀπάνθρωπο καί ἀντιχριστιανικό ἂν δέν προσευχόμαστε μέ τήν εὐχή τῆς Ἐκκλησίας: νά γυρίσει «ἐν εἰρήνῃ καί μετάνοια».

Πολλοί κληρικοί ἢ λαϊκοί ἔχουν πλησιάσει τόν συντάκτη αὐτῶν τῶν σημειωμάτων καί προτείνουν: «Ἐσεῖς, πού ἔχετε γνώση τῶν πραγμάτων, γιατί δέν ζητᾶτε ἀπό τόν κ. Χριστό-

δουλο νά μετανοήσει»; Τί νά ἀπαντήσουμε; Τά αὐτονόητα;

Κάθε Χριστιανός καλεῖται νά ζεῖ σέ διηνεκή μετάνοια. Αὐτό, βέβαια, λίγες ψυχές χαρισματοῦχες τό κατορθώνουν. Γιά μᾶς, τά κοινά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν φτάνουμε στά ὕψη τῆς συνεχοῦς μετάνοιας, θά ἦταν πράγματι τραγικό ἂν δέν μπορούσαμε νά τήν βιώσουμε οὔτε σέ περιόδους περιπετειῶν, ὅταν βρισκόμαστε πρό τῶν ἐσχάτων μας. Γι' αὐτό παρακαλοῦμε τό Θεό νά μᾶς φωτίσει «τόν

νοια. Σημάδι τῶν καιρῶν ἀνεξήγητο.

Καί γιά νά μὴν ἀφήσει τήν παραμικρή ἀμφισβήτηση γιά τήν ποιότητα τῶν ἀποθηκευμένων, ἀρνητικῶν, αἰσθημάτων του καί τῶν παγιωμένων ἐξοντωτικῶν προθέσεων του, ἔδωσε ἐντολή-ἐντελῶς προσωπική αὐτή-ὅταν κοιμηθεῖ ὁ Κωνσταντῖνος νά μὴ τελεστεῖ ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία του σέ κεντρικό Ναό, ἀλλά στό Ναό κάποιου μικροῦ χωριοῦ καί μόνο ἀπό ἓνα ἱερέα.

Ἡ ἐντολή του αὐτή δέν εἰσακούστηκε καί δέν πραγματώθηκε. Ἡ σοβαρότητα καί ἡ νηφαλιότητα ἄλλων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας τήν ἔσπρωξαν στό μουσειακό ράφι τοῦ μίσους. Καί ὁ Κωνσταντῖνος πέρασε τήν Πύλη τοῦ Παραδείσου συνοδευμένος μέ τήν πάνδημη λαϊκή ἀφοσίωση καί μέ τήν καθολική ἐπικύρωση τῆς ἁγιο-

Πατερικῆς ταυτότητάς του.

Ἄν οἱ εὐχές γιά ἀνάρρωση, πού στάλθηκαν ἀπό τόν Χριστόδουλο στόν Λεωνίδα Κύρκο, σηματοδοτοῦν κάποια ἀνάκαμψη ἀπό τήν τακτική τῆς ἐγωπάθειας καί τῆς ἀναλγησίας, θά πρέπει νά ἀποτυπωθεῖ, ὡς ἀκτίνα ἐλπίδας. Ἄν εἶναι στεγνή ἐπανάληψη τῶν συμπεριφορῶν τῆς πολιτικῆς καί τῶν εὐρηματικῶν τεχνασμάτων τῆς ἐπιστήμης τῶν «δημόσιων σχέσεων», ἡ ἀξία τους ἰσοδυναμεῖ μέ τό μηδέν. Ἴσως καί κάτω ἀπό τό μηδέν.

Ἔτσι σκέφτομαι καί ἔτσι πιστεύω ἐγώ, ὁ φτωχός νεωκός. Ἄν κάνω λάθος, νά μοῦ τό πεῖτε. Ἀλλά καί νά μοῦ τό ἀποδείξετε.

Ὁ Νεωκός

ὕπολοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν», ὅσος καὶ ἂν εἶναι, πολὺς ἢ λίγος, «ἐν εἰρήνῃ καὶ μετάνοιᾳ ἐκτελέσαι». Αὐτὸ ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιὰ νὰ ἔχουμε τὴν «καλὴν ἀπολογία, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ».

Ὅτι θὰ ποῦμε ἰσχύει γιὰ ὅλους μας, ἰδίως, ὁμως, γιὰ ὅσους ἀσκοῦμε ἢ ἀσκήσαμε διοίκηση, κοσμικὴ ἢ ἐκκλησιαστικὴ, τῶν Ἀρχιεπισκόπων μὴ ἐξαιρουμένων: Ὅταν λέμε μετάνοια, δὲν ἐννοοῦμε μιὰ συναισθηματικὴ φόρτιση πού ἐκδηλώνεται μὲ δάκρυα μπροστὰ στὸν κόσμον καὶ διεγείρει αἰσθήματα συμπάθειας καὶ οἴκτου. Μετάνοια σημαίνει ριζικὴ ἀνακαίνιση τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου καὶ ἀλλαγὴ στίς ἐξωτερικὲς μας δράσεις καὶ ἐνέργειες.

Πιὸ συγκεκριμένα, μετάνοια σημαίνει:

A. Ἐμπρακτὴ ἀναθεώρηση ὅλων τῶν ἁμαρτωλῶν πράξεων, πού τυχόν διαπράξαμε σὲ βάθος χρόνου καὶ σκανδάλισαν τὸ περιβάλλον μας, τὴν κοινωνία καὶ τὴν Ἐκκλησία. Αἴτηση συγγνώμης γιὰ κάθε μιὰ ἀπ' αὐτές.

B. Ἐπανόρθωση κάθε ἀδικίας, πού ὡς κύριοι δράστες ἢ ἠθικοὶ αὐτουργοί, μέχρι τώρα, πράξαμε κατὰ τῶν ἀδελφῶν μας. Καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀνέφικτο, ἀναγνώριση δημόσια τοῦ συγκεκριμένου σφάλματός μας καὶ αἴτηση συγγνώμης καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ.

Γ. Ἀπάρνηση κάθε ἁμαρτωλοῦ περιβάλλοντος στό ὁποῖο βρεθήκαμε ἢ ἐμεῖς δημιουργήσαμε. Ἀπόρριψη καὶ ἀποκοπὴ ἀπὸ κάθε πρόσωπο, πού αὐτὸ τὸ περιβάλλον ἐξέθρεψε. Καὶ ἂν εἶναι στό χέρι μας, ἀποπομπή του.

Δ. Ἐκούσια ἀποκάλυψη τῆς πραγματικῆς μας ταυτότητας. Ὅχι ἄλλο νὰ εἴμαστε καὶ ἄλλη εἰκόνα νὰ πασχίζουμε νὰ δείχνουμε πρὸς τὰ ἔξω μὲ ἐπικοινωνιακὰ τρῖκ.

E. Ἄν ἔχουμε συγκεντρώσει ὑπερβολικὸ πλοῦτο, μὲ ὄχι πάντα θεμιτά μέσα, νὰ τὸν διαθέσουμε ὅσο βρισκόμαστε ἐν ζωῇ στοὺς ἀναξιοπαθοῦντες.

ΣΤ. Ἄν ἔχουμε καταλάβει θέσεις πατώντας ἐπὶ πτωμάτων, ἂν ἀποδειχτήκαμε ἀνάξιοι στό χειρισμὸ ὑποθέσεων τῆς ἀρμοδιότητάς μας, ἂν καταπατήσαμε θεῖους καὶ ἀνθρώπινους νόμους, ἂν διακυβεύσαμε ἱερά θέσμιμα πίστεως γιὰ τὴ δική μας προβολὴ καὶ ἀναβάθμιση στό διεθνή χῶρο, νὰ ἀποσυρθοῦμε, παραδίδοντας τὰ ὅποια καθήκοντα τῆς θέσεως, τὴν ὁποία κατέχουμε, σὲ χέρια πιὸ ἄξια. Οὐδεὶς ἀναντικατάστατος!...

Σ.Κ.Χ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X